

YETİŞKİNLERDE DIŞ KALP MAŞAJI VE YAPAY SOLUNUM UYGULAMA BECERİSİ ÖĞRENİM REHBERİ

- 1- Kendisinin ve hasta/yaralının güvenliğinden emin olma
- 2- Hasta/yaralının omuzlarına hafifçe dokunarak ve "iyi misiniz?" diye sorarak bilinci kontrol etme eğer bilinci yok ise:
- 3- Tıbbi yardım isteme (112)
- 4- Hasta/yaralıyı sert bir zemin üzerine yatırma
- 5- Hasta/yaralının yanına diz çökme
- 6- Hasta/yaralının kravat, kemer ve yakasını açma
- 7- Ağız içini kontrol ederek hava yolu tıkanıklığına neden olan cisim varsa çıkarma
- 8- Hava yolunu açmak için bir elini hasta/yaralının alına, diğer elinin parmak uçlarını çenesinin altına yerleştirme
- 9- Çene kemiğinin uzun kenarı yere dik gelecek şekilde başı geriye doğru eğme
- 10- Hasta/yaralının solunum yapıp yapmadığını bak-dinle-hisset yöntemiyle 5 saniye süre ile kontrol etme:
 - Göğüs kafesinin solunum hareketlerini gözleme
 - Eğilerek yüzünü hastanın ağızına yaklaştırarak solunumu dinleme ve soluğu yanağında hissetmeye çalışma
 - El ile göğüs kafesinin hareketlerini hissetmeye çalışma
- 11- Soluk alıp vermiyorsa alınının üzerine koyulan elin baş ve işaret parmağım kullanarak hasta/yaralının burnunu kapatma
- 12- Baş geriye doğru eğilmiş pozisyonda iken hasta/yaralının ağızını içine alacak şekilde yerleştirme
- 13- Eğer solunum yoksa hasta /yaralının göğsünü yükseltmeye yarayacak kadar her biri 1 saniyenin üzerinde 2 kurtarıcı nefes verme, havanın geriye çıkıp çıkmadığını kontrol etme
- 14- Kalp basısı uygulamak için göğüs kemiğini ortalarak (göğüs kemiğinin üst ve alt ucunun ortası) göğüsün merkezini tespit etme
- 15- Bir elin topuğunu göğüsün merkezine yerleştirme
- 16- Diğer elini bu elin üzerine yerleştirme
- 17- Her iki elin parmaklarını birbirine geçirme
- 18- Parmakları göğüs kafesiyle temas ettirmeden, dirsekleri bükmeden, göğüs kemiği üzerine vücuda dik olacak şekilde tutma
- 19- Göğüs kemiği 4-5 cm aşağı inecek şekilde (yandan bakıldığında göğüs yüksekliğinin 1/3'ü kadar) bası uygulama, bu işlemi dakikada 100 kez uygulama
- 20- Hasta/ yaralıya 30 kalp masajından sonra 2 solunum yaptırma (30:2)
- 21- Temel yaşam desteğine hasta/yaralının yaşamsal refleksleri veya tıbbi yardım gelene kadar kesintisiz devam etme

NOT: Suda boğulmalarda; eğer ilkyardıma yalnız ise 30:2 kalp basısı uygulamasının 5 tur tekrarından sonra 112'yi arama

ÇOCUKLARDA (1-8 YAŞ) DIŞ KALP MASAJI VE YAPAY SOLUNUM UYGULAMA BECERİSİ ÖĞRENİM REHBERİ

- 1- Kendisi ve hasta/yaralının güvenliğinden emin olma
- 2- Çocuğun omuzlarına hafifçe dokunarak ve "iyi misiniz?" diye sorarak bilinci kontrol etme. (Çocuğun bilinci yoksa ve çevrede birileri varsa 112'yi aratma) İlk yardımı yalnız ise; 30:2 göğüs basısının 5 tur uygulanmasından sonra 112'yi arama
- 3- Çocuğu sert bir zemine yatırma
- 4- Çocuğun sıkı giysilerini gevşetme
- 5- Ağız kontrol edilerek varsa yabancı cismi temizleme
- 6- Hava yolunu açmak için bir elini hasta/yaralının alınına, diğer elinin parmak uçlarıyla çenesinden tutarak geriye hafifçe iterek solunum yolunun açıklığını sağlama
- 7- Çocuğun solunum yapıp yapmadığını bak-dinle-hisset yöntemiyle 5 saniye süre ile kontrol etme :
- 8- Soluk alıp vermiyorsa alınının üzerine koyduğu elin baş ve işaret parmağını kullanarak hasta/yaralının burnunu kapatma
- 9- Baş geriye doğru eğilmiş pozisyonda iken hasta/yaralının ağızını içine alacak şekilde yerleştirme
- 10- Eğer solunum yoksa çocuğun göğsünü yükseltmeye yarayacak kadar her biri 1 saniyenin üzerinde 2 kurtarıcı nefes verme ve havanın geriye çıkıp çıkmadığını kontrol etme
- 11- Kalp basısı uygulamak için göğüs kemiğini ortalarak (göğüs kemiğinin üst ve alt ucunun ortası) göğüsün merkezini tespit etme
- 12- Bir elin topuğunu göğsün merkezine yerleştirme; (çocuk yetişkin görünümündeysen yetişkinlerde olduğu gibi iki el ile kalp basısı uygulama;)
- 13- Parmaklar göğüs kafesiyle temas ettirilmeden, dirseği bükmeden, göğüs kemiği üzerine vücuda dik olacak şekilde tutma
- 14- Göğüs kemiği 2.5-5 cm aşağı inecek şekilde (yandan bakıldığında göğüs yüksekliğinin 1/3'ü kadar) bası uygulama, bu işlemi dakikada 100 kez uygulama
- 15- Hasta/yaralı çocuğa 30 kalp masajından sonra 2 solunum yaptırma (30:2)
- 16- Temel yaşam desteğine çocuğun yaşamsal refleksleri veya tıbbi yardım gelene kadar kesintisiz devam etme

BEBEKLERDE (0-12 AY) DIŞ KALP MASAJI VE YAPAY SOLUNUM UYGULAMA BECERİSİ ÖĞRENİM REHBERİ

- 1- Kendisinin ve bebeğin güvenliğinden emin olma
- 2- Ayak tabanına hafifçe vurarak bilinç durumunu kontrol etme (Bebeğin bilinci yoksa ve çevrede birileri varsa 112'yi aratma) İlk yardıma yalnız ise; 5 kurtarıcı solunumdan sonra 30:2 göğüs basısının 5 tur uygulanmasından sonra 112'yi arama
- 3- Ağız kontrol edilerek varsa yabancı cismi temizleme
- 4- Sıkan giysileri gevşetme
- 5- Bir eli bebeğin alnına koyma, diğer elin iki parmağı ile çeneyi yukarı geri iterek hafifçe başı geriye eğme
- 6- Bebeğin solunum yapıp yapmadığını bak-dinle-hisset yöntemiyle 5 saniye süre ile kontrol etme :
- 7- Solunum yoksa, ağız dolusu nefes alarak ağzını bebeğin ağız ve burnunu içine alacak şekilde yerleştirme
- 8- Bebeğin göğsünü yükseltmeye yarayacak kadar her biri 1 saniyenin üzerinde 5 kurtarıcı nefes verme ve havanın geriye çıkıp çıkmadığını kontrol etme
- 9- Kalp basısı uygulamak için bebeğin (iki meme başının altındaki hattın ortası göğüs merkezini oluşturur) göğüs merkezini tespit etme
- 10- Bir elin orta ve yüzük parmağını bebeğin göğüs merkezine yerleştirme
- 11- İki parmakla göğüs kemiği 1-1,5 cm aşağı inecek şekilde (yandan bakıldığında göğüs yüksekliğinin 1/3'ü kadar) bası uygulama, bu işlemi dakikada 100 kez uygulama
- 12- Bebeğe 30 kalp masajından sonra 2 solunum yaptırma (30:2)
- 13- Temel yaşam desteğine bebeğin yaşamsal refleksleri veya tıbbi yardım gelene kadar kesintisiz devam etme

BOĞUCU SARGI (TURNİKE) UYGULAMA BECERİSİ ÖĞRENİM REHBER

DİKKAT: Bu gün için turnike başlıca üç durumda uygulanmaktadır;

a. çok sayıda yaralının bulunduğu bir ortamda tek ilkyardıma varsa;

b. yaralının güç koşullarda bir yere taşınması gerekiyorsa (engebeli uzun bir yol gidilecek ise),

c. uzuv kopması var ise ve basınç noktasından yapılan bası etkisiz ise turnike uygulanabilir, bunların dışında kesinlikle uygulanmaz:

1 - Baskı noktasına bir elle baskı uygulamaya devam etme

2- Diğer eline geniş, kuvvetli ve esnemeyen materyal alma

3- Şeridi yarı uzunluğunda katlama, uzuv etrafına sarma

4- Bir ucu halkadan geçirip çekme ve iki ucu bir araya getirme

5- Baskı noktasında basıncı kaldırma ve kanamayı tamamen durduracak yeterlikte sıkı bir bağ atma

- Geniş sargı uygulama

- Sargının içinden sert cisim (kalem gibi) geçirme ve uzva paralel konuma getirme

- Kanama durana kadar sert cismi döndürme

6- Sert cismi uzva dik konuma getirerek sargıyı çözülmeyecek şekilde tespit etme

7- Hasta/yaralının elbisesinin üzerinde, hasta/yaralının adı ve turnikenin uygulandığı zaman (saat ve dakika) yazılı bir kart iğneleme

8- Çok sayıda yaralı olduğunda, yaralının alnına rujla veya sabit kalemle "turnike" veya "T" harfini yazma

9- Hasta/yaralıyı pansuman ve turnike görülecek şekilde battaniye ile sarma

10- Turnikeyi 15-20 dakika aralıklarla gevşetme, sonra tekrar sıkma

UZUV KOPMASI DURUMUNDA İLK YARDIM UYGULAMA BECERİSİ ÖĞRENİM REHBERİ

- 1- Hasta/yaralıyı sırt üstü yatırma
- 2- Hasta/Yaralının bacaklarını 30 cm kadar yükseltme
- 3- Kanamayı durdurmak için kanayan yere veya baskı noktalarına bası uygulama. Bu önlemlerle kanama kontrol edilemiyorsa turnike uygulama.
- 4- Kopan parçayı temiz su geçirmez ağzı kapalı bir plastik torbaya yerleştirme
- 5- Kopan parçanın bulunduğu torbayı buz içeren ikinci bir torbanın içine koyma
- 6- Torbayı temiz bir bez ile sarıp hasta/yaralı ile aynı vasıtaya koyma, üzerine hastanın adı ve soyadını yazma
- 7- Tıbbi birimleri haberdar etme (112)

HASTA/YARALIYI ARAÇTAN ÇIKARMA (RENTEK MANEVRASI) UYGULAMA BECERİSİ ÖĞRENİM REHBERİ

DİKKAT: Rentek Manevrası; kaza geçirmiş yaralı bir kişiyi eğer bir tehlike söz konusu ise omuriliğe zarar vermeden çıkarmada kullanılır. Bu uygulama solunum durması; yangın tehlikesi, patlama gibi tehlikeli durumlarda uygulanacaktır.

- 1- Kaza ortamını değerlendirme, patlama, yangın tehlikesini belirleme; çevre ve kendi güvenliğini sağlama
- 2- Hasta/yaralının omuzlarına hafifçe dokunarak ve "iyi misiniz?" diye sorarak bilincini kontrol etme
- 3- Hasta/yaralının solunumunu gözlemlene (göğüs hareketlerinin izlenmesi) Eğer solunum yok ise
- 4- Hasta/yaralının ayaklarının pedala sıkışmadığından emin olma; emniyet kemerini açma
- 5- Hasta/yaralıya yan tarafından yaklaşma. Bir eliyle kolunu, diğer eliyle de çenesini kavrayarak boynunu tespit etme (Hafif hareketle)
- 6- Baş-boyun-gövde hizasını bozmadan araçtan dışarı çekme
- 7- Hasta/yaralıyı yavaşça yere veya sedyeye yerleştirme